РІК 1929. Січень. Ч. I.

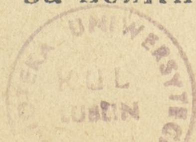

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТИ

Ч. 6114/28. — В справі „місяця Доброї Преси“.

Пророчі слова незабутнього Папи Пія X: **Надармо будувати будете церкви, надармо устроювати місії, надармо оснувовати школи; всі ваші благородні почини на мало здадуться, всі ваші зусилля пропадуть марно, якщо не потрафите створити вірної й совісної преси, котра булаби оружем до оборони й до наступу** — спонукали католицькі народи всіх країв до спасенної застанови над грозою небезпеки, що її несе віруючим душам ворожа книжка та преса як рівнож до відповідного протиділання цій небезпеці. Появляються чимраз більше католицькі видання та часописи, яких метою є не тільки параліжувати вплив трійливої літератури але також позитивно ширити Христове Царство на землі, ідеї Правди й Добра. Католицька преса сповнює в нинішних часах серед новітних поган велике апостольське діло.

Про погубний вплив ворожої преси серед наших вірних особливож в останніх часах Всечесні Отці самі найкрасше знають, бо відчувають його безпосередно. Невірство, секти, схизма а вслід за тим деморалізація є ділом переважно трійливої лектури, масово розкидуваної між народ. Годиться піднести, що ця ворожа преса не паде а зростає застрашуючо, що вправді поодинокі органи ведуть між собою нераз завзяту борбу за політично-партійні напрямки

то однак вони чудово сходяться в одному — а саме в поборюванні св. католицької віри та Церкви.

Відрадним явищем є факт, що Боже Провидіннє також у нашім народі покликало одиниці, які розуміючи вагу й потребу хвилі віддали своє знаннє й сили на розбудову католицької преси та видавництв. В останніх часах повстала окрема організація »Центральний Комітет Доброї Преси« з осідком у Львові (скр. почт. 108), складений з відпоручників католицьких стоваришень та видавництв, який проголосив місяць січень »місяцем Доброї Преси«. Ціллю повисшої акції є розбудити свідомість важности католицької преси й причинитися до поширення католицьких видань та періодиків серед найширших верств населення.

Зрозуміла річ що обовязок цей тяжить передовсім на духовенстві, яке повинно не тільки радо повитати того рода акцію але з уряду піти на руку й служити помічю працям названого комітету на місцях.

Щоби однак цей благородний почин міг увінчатися якнайбільшим успіхом заряджуємо слідуюче:

1) В останню неділю місяця січня б. р. при кінци співаної Служби Божої по отпусті належить відмовити спільно з вірними з колінопреклоненнєм три рази »Отче Наш« і три рази »Богородице Діво« на інтенцію розвитку католицької преси;

2) в часі Служби Божої тоїж неділі виголосити проповідь про значіннє і потребу католицької преси та про обовязок католиків попирати добру пресу;

3) в часі Служби Божої урядити збірку на ціли католицької преси а зібрані гроші вислати відтак до Епп. Консисторії.

Для влекшення цеї спасенної акції булоб вказане — де на це зізволяють обставини — поширити передтим між вірними брошури та летючки про католицьку пресу, які саме тепер випустив Центральний Комітет та вивісити заклики (афіші) запрошуючі до відбуття місяця доброї преси.

О скільки переведення цеї акції не булоб можливе ізза браку часу або инших обставин в січні, тоді можна єї продовжити на першу половину лютого.

Повисше зарядженнє відноситься до ОО. парохів, завідателів і самост. сотрудників.

До кінця лютого б. р. предложать Вс. ОО. Душпастирі точний звіт з переведеної на місцях акції та перешлють зібрані складки до Епп. Консисторії.

Ч. 6414/28. — Заборона користати з помочі суспендованих священиків.

Пригадується Всеч. Отцям, Парохам і Завідателям, що суспендований священик не може виконувати ніяких душпастирських функцій так довго, поки кара не буде з него знята й се не буде оголошене прилюдно Еп. Ординаріятом.

Користати з помочі такого священика забороняється під строгою особистою відповідальністю дотичних ОО. Настоятелів парохій.

Ч. 6302/28. — Збірка на „Петрів гріш" у 1928. р.

Подається до відома Всеч. Духовенства, що в 1928. р. зібрано на »Петрів гріш« суму 4800 золотих. Квоту переслано по призначенню.

Ч. 11/с. — В справі подружних такс.

Пригадується Всеч. Парохіяльним Урядам, що при висиланню прохань о диспензи від подружих перепон належить рівночасно надсилати до канцелярії Еп. Консисторії приписані такси. Залеглі такси поручається безпроволочно вирівнати.

Ч. 5847/28. — Товариство „Карпатія".

Епп. Ординаріят поручає згляцам Всч. Духовенства, товариство обезпечень на життя і ренти „Карпатія" (Львів, ул. Руська 18. I. пов.)

Жертви на гробницю св. Йосафата у Відні.

(дальше).

Скопів 10 зл. Білина велика 5, Речичани 6, Коровиця 7·50, Доброгостів 45, Гошани 32, Паляни 5, Всч. о. Дацишин Олекса 5, Яворів 20·50, Всч. о. Васильчак Євдоким 5, Татаринів 2·36, Тартаків 10, Мединичі 10·60, Краків 37·50, Всч. о. Уруський Іван 5·20, Варяж 12, Старий Самбір — шкільна дітвора 10, Поворозник 10, Хоробрів 3·04,

Царинське 3'66, Карів 5, Бобятин 5'50, Крехів 25, Бахів 6'87, Татари 15, Поздяч 5, Ременів 18'50, Лосинець 20, Вс. о. Кобрин Олекса 2, Порохник 13'46, Впр. о. мітрат Др. Василь Пинило 20, Смереків 15'09, Всч. о. Боднар Евген 2, Сосниця 10, Радошиці 20, Михновець 18, Липє 3, Всч. о. Канда Григорій 5, Чорна 5'70, Полонна 7'80, Вислок долішний 10, Новиця 5, Жерниця вижна 6, Тісна 15'80, Присліп 15, Барич 20'84, Головсько 11, Жужель 40.76, Радванці 12, Волосянка велика 5, Лімна 12'62, Папортно 4'35, Старасіль 18, Мацьковичі 9'50, Клоковичі 9, Всч. о. Височанський Іван 2, Березка бірч. 10, Диниска 22'32, Белз 17'65, Подемщина 6, Радруж 11, Самбір 25, Грушів 5, Рогізно 10, Мостиська 16'20, Махнів 30, Лежайск 11'66, Опарівка 13, Тинів 4, Жовква 14, Розсохи 5'45, Млини 6, Старява сяніцька 10, Карликів 7, Опільско 5, Будинин 10, Корчнин 5'83, Більцарева 5, Чертеж 5, Воля мігова 3. Лівча 2, Яворець 12'50, Ульвівок 10, Сянічок 3, Впр. о. Крилошанин Гриник Василь 10, Дубецько 7'59, Всч. о. Бак Михайло 3, Радиничі 7, Боянець з Купичволею 5, Лінина мала 5, Макова 6, Шляхтова 5, Яблінка вижна 4. Ляшки гостинні 10, Дахнів 15, Ролів 10, Ванівка 11, Плоске 4'30, Цівків 5, Явірник 10, Гребенці, 10, Мокряни 3, Яблониця руська 1, Смерековець 2, Стрілки 5, Орове 12, Лабова 25, Черхава 4'30, Міжинець 38'50, Горуцько 7'50, Дубрівка 15, Перемишль 20'26, Камінка старе село 5, Нове село 10, Звір 7'95, Всч. о. Омелян Білинський 2, Тростянець 18'40, Гусне вижне 10, Мокрани малі 10, Міротин 5, Всч. о. Ілія Ткачук 2, Жовтанці 18, Шкло 4'30, Устє руське 5.

ХРОНІКА.

Іменовання:

Ч. 2/Орд. Всч. о. Перхач Андрій — Віцеректором духсвної Семинарії.

Ч. 5921/28. Всч. о. Менцінський Юрій, парох в Карликові, деканом Буківським.

Крилошанські відзнаки одержали:

Ч. 6102/28. о. Мартинович Орест, парох в Яблінці нижній.

Померли:

Всч. о. Яросевич Петро, парох в Звертові 22/12 1928.

Душу єго поручаєся молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишіль, дня 15. січня 1929.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ГРИГОРІЙ
Епп. — Пом.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишлі.
Друкарня гр. кат. Капітули в Перемишлі.

II. Часть

Рождество Христове.

»Родися вам днесь Спас, іже єсть Хрістос Господь, во граді Давідові«. (Лк. 2, 11).

Коли ввійду до фабрики, не можу чути свого власного слова задля галасу. В млині все лопотить, шумить. А Божі колєса кружать без стуку. Божа машинерія працює тихо. Так передусім у святу ніч Різдва Господнього — а тепер в кивоті. Бо Евхаристія є Вифлеємом. Вона є продовженням тайни тої святої ночі.

Спасення Боже прийшло нам тихої ночі. Свята ноче! Ти мерехтяча Царице серед безчисленних своїх подруг! Хто зважиться відсунути твій пречистий, непорочний серпанок, що його тобі накинула Божа-вітцівська рука. Хто може говорити, коли ангели закривають свої лиця? Очисти Господи моє серце і мої уста, щоби моє слово в сей святий день Різдва, було для моєї пастви дорогою до вертепу Твого Сина!...

Заапелюю до моїх парохіян, щоби дали мені своє серце таке, яким воно було колись в блаженних днях їх дитинства, так віруюче, щиро побожне, чуже сумнівови, так готове віддатись Богу. Нині співаємо що Рождество Христове »возсія мірови світ разума« Нині ніяке серце не може відійти з церкви невеселим. Стану я і скажу як ангел пастирям: »Се благовіствую вам радость велію, яка будет всім людям... родися вам днесь Спас, іже єст Христос Господь...“

О чудесна ноче, в якій: »Діва пресущественнаго раждает і земля вертеп неприступному приносит, ангели с пастирми славословлят... нас бо ради родися отроча младо предвічний Бог». Так співає і молиться віра і не даєсь обманути, тому що око їй оповіщає. Бо око надармо шукає блеску, що окружає Бога, оглядаєсь надармо за місцем, гідним Бога. Око находить лиш убожество до крайности. Убоге се Диття, так убоге, що вже в перших днях не має де своєї головки приклонити. Убога його Мати і св. Опікун, бо для всіх найшлось місце в господі, лиш для них не було, найубощих зі всіх. Убогий крайно і сей вертеп, що з ним земля, так богато вивінована золотом, сріблом, до-

рогими камінями, важилась підступити до Неприступного. Брак там усего найпотрібнійшого, навіть такого примітивного, як огонь серед острої пори року. Quanto pro me vilior, tanto mihi carior...

Через шпари вертепу тиснесь радість... Благовіствує радість велику, що буде всім людям..., бо родився Спаситель світа, Христос і здоровить нас правдиво Божим радісним усміхом не зважаючи на крайність свого убожества ані на студінь, якою ми його принимаємо.

Гляньте! через це убоге Дитя, повите пеленами, що лежить в яслах, прийшла радість всім людям — Його Рождеством усі ущасливлені і спасенні.

Коли старий, тужний сон-мрія людства про нове, совершенне життя, про блаженство і вдоволення і спокій совісти мав бути сповнений, то мусів прийти сей, що був сильнійший як всі сили тьми — Сонце правди. Лиш цей що вивів нас з нічого, лиш цей міг нас на ново добути з безодні нашої нужди.

Стоїмо перед сим Дитятем у свідомости нашого спасення. Бо наше відкуплення у Вефлеємі має свою основу а не щойно на Голготі. Родися вам Спас — каже Ангел. То правда, що мені здаєсь, що історія нашого спасення списана лиш кровю. Щойно коли кровавий піт зросив землю, коли Він впав під стовпом бичовання в калюжу власної крови, коли о мури Єрусалиму відбивався відгомін стукоту Розпяття, щойно коли Він по кількагодинній агонії віддав душу в руки Отця... але щойно тоді звичайно отвираються нам очі і ми кличемо: Воістину Син Божій бі сей! Ми дійсно спасенні! І ще щастя, коли бодай тоді прийде пізнання цего. Але знаймо, що в глибини тайни відкуплення не ввійшли ми. Бо перед Голготою і Ґетсеманією був Вефлеєм. І можна сказати: І ти Вефлеєме, ніяк не є менший від инших стацій нашого відкуплення — бо в тобі народилось наше відкуплення. Чиж инших людий не бичовано, не розпинано? Винних і невинних, злочинців і святих? Але щож нам помогли сі муки їх? Лиш через муки одного, Христа ми спасенні, бо лиш Він оден родився Божий Син. Най усхне мій язик, колиб я пробував, понижати страсти і смерть Ісуса. Але мушу сказати, що колиб не було Вефлеєму, не булоб Ґетсеманії ані Голготи.

Вефлеєм. це перше торжество нашого відкуплення.

Не крови, мук благали праведники старозавітні, а мира з Богом. Що Бог приставав з людьми в раю, се було їх щастя, що Бог відступив від них, було їх нещастя — а щоби Він знова до них прийшов, це було їх тугою і надією день і ніч. Але ось Він прийшов дійсно, блище як колинебудь. Не в Божім маєстаті і віддалі, а в людськім спорідненню з нами, як оден з нас. Еммануїл, с нами Бог! Чиж може Отець, ще на нас гніватись, коли з нами Син? Уступайте завіте страху і рабства, твій час минув, час віддалення від Бога! Ми знайшли нашого Бога! Радуйтеся, ми спасенні... Се отроча родися нам, Син і даде ся ним.

В сій Дитині справдились слова єв. Йоана, „Єлици же пріяша Єго, даде їм область чадом Божіїм бити". Хто вірить в це Дитя і йому служить, сей „от Бога родися".

З повноти Божого Єства, що мешкає в цій Дитині зійде луч в його грудь і Божий Син зготовить собі у нього Вефлеєм. Хто вірить в це Боже Дитя, цей повірить і в сю чудесну Тайну, що в ній наново родиться Божий Син день в день. Хто може сказати про це Боже Дитя Quanto pro me vilior, tanto mihi carior, сей поможе Церкві — дальше живучому Христови — що його репрезентують Папа-Епископ, вести се діло обожествлення, усовершення, що його започаткувало Воплочення Бога. Сей не дасть йому застоятись, цофатись у своїй власній душі, ані в душах ближніх, сей поможе в підвигненню культури духовної українського народу. Боже Дитя є початок і конець, A і Ω нашого відкуплення, усовершення нашого єства і всім для нас. „Емануїл", с нами Бог так прийшов до нас! „Емануїл" с нами Бог так пращався з нами: „Отче!.. о сих молю, да вси єдино будут, якоже ти Отче во мні, і аз в тобі".

На місяць доброї преси.

Про вагу й потребу доброї преси не станемо тут розписуватися. На ці теми говориться й пишеться у нас аж надто богато в останні часи. Як додатний вислід цих писань належить занотувати відрадне явище, що й у нас з дня на день більшає число людей, які розуміють велитенське значіння друкованого слова й боліють над убогістю католицької преси та книжки серед української сус-

пільности. За мало однак бачити нужду й боліти над нею — треба по силам старатись її зарадити. На жаль до нині хиба одиниці пішли консеквентно далі й взялися за мозольну працю над розбудовою й поширенням католицьких видавництв і преси. Широкий загал віруючої інтелігенції а навіть духовенства оказує розмірно слабе заінтересованне для цеї акції.

Коли у світських інтелігентів рівнодушність для справ католицької преси дасться ще як так пояснити, то ніяк не мож її виправдати, коли ходить о особи духовні. Бо прецінь такий »Місіонар«, »Бескид« »Правда« й другі, або книжки католицьких видавництв сповнюють велике апостольське діло, облекшуючи на половину душпастирську працю священикови в парохії. Нині такі часи, що моральну силу парохії та працю душпастиря міряти треба головно скількістю католицької преси та книжок, що їх читають вірні. Бо вірних, які нічого не читають що раз то менше. До найдальших гірських закутин ідуть стало якісь книжки та газети. Ще й кілько їх насилають! навіть даром. І читають їх наші вірні, нераз дуже скваппливо, несвідомі того, що знайдуть небезпечну для себе отрую. Бо й мусять щось читати а в браку иншої лектури беруть за ту, яка є під рукою. І діявольська робота йде швидко вперід. Начитавшись всяких побереханьок як прим., що наша прадідна віра була православна в значінню схиматицька, що св. Володимир ісповідував схизму, що українці єретики бо вірять у римського Папу й т. п. безпросвітний лемко а навіть подоляк становить матеріял, який при першій ліпшій нагоді переходить на схизму, й що гірше робить се часто в добрій вірі. Подібний є вплив большевизуючої й т. зв. безфарбної, арелігійної преси, яка своїм писанням підготовляє кадри ворогів усякої віри. І хто тут завинив? Коли сказати правду то вина в многих випадках по стороні священика, який у свій час занедбав дати вірним в руки католицьку книжку чи часопис або що гірше сам подав помічну руку до скріплення ворога підпираючи ворожу пресу й видавництва. Без обиняків сказати треба, що в нас під тим оглядом панує ще нині не хаос ані анархія а просто дивогляди, для пересічного католика заходу невмістимі. Чиж не знайдете навіть у повоєнних роках між нами передплатників русофільської преси як »Голос Народа«,

»Воля Народа« й. др. які прямо пропагують а що найменше підготовляють ґрунт під схизму й большевизм?

Один наш священик, який в 1915 і 1916. роках перебував на еміґрації в Долішній Австрії розказував таке: »Майже два роки проживав я з родиною та одним світським інтеліґентом з Галичини на еміґрації недалеко Лінцу. Кождого дня бігав один з нас до міста за ґазетою й новинками. Очивидно купували ми ґазети, які подавали якнайбільше відомостий з боєвої лінії та з окупованої части Галичини не зважаючи зовсім на напрямок, що його даний часопис заступав. До таких належала незвичайно поширена, ліберально жидівська „Neue freie Presse" й єї читали ми найчастіше.

Будучи раз у місті заходжу до бюра дневників, купую примірник „N. fr. Presse" й читаю таки по дорозі вийшовши за поріг. За мною виходить якийсь молодий чоловік рівнож з ґазетою в руці але иншою. Приступає до мене й питає по німецьки:

»Отче якже ви католицький священик не стидаєтесь купувати жидівську ґазету? Самі на себе ніж гострите. Цеж злочин!«

З початку не знав я, що відповісти. Кажу що я з Галичини, хочу знати якнайбільше новин з фронту, що не розбираюсь у тому, котра ґазета тут добра. Але він небогато слухаючи кинув різко: »Хибаж у вас в Галичині инакша віра? Чому не купуєте Reichspost?« і віддалився швидко.

Мені стало соромно як ніколи. Світський чоловік звертає увагу на таку річ — це перший раз в життю таке мені притрафилося.

Пішов я поволи до своїх роздумуючи по дорозі над тим, що сталося а слова »це злочин!« довго шуміли мені в ухах. Ґазету кинув я геть від себе а в хаті сказав, що вже розібрали й я не міг єї дістати. Про пригоду довгий час нікому не згадував. З того часу, коли на мене випала черга купити ґазету, купував я „Reichspost".

Відтак бачив я ще кілька разів того чоловіка на вулиці, як кудись швидко бігав. Чи пізнавав він мене, не знаю, але я добре його затямив. Нераз збирала мене охота розвідати, хто він, що за один, та я стидався стрінутись з ним на віч.

Аж раз літом заходжу до фризієра при головній улиці. Перший раз зайшов я туди. Малий хлопчина, помічник просить сідати, каже що сейчас прийде челядник. Хвилину

ще стою, розглядаюся, аж тут розхиляється параван, виходить мужчина в білім фартусі й кланяєсь вічливо:

„Grüß' Gott Hochwürden! Bitte, nehmen Sie Platz!"

Мені аж кров сплинула в пяти. Це він, той сам що закинув мені злочин. Челядник фризієрський...

Чи пізнав він мене?

Цілої пів години сидів я мовчки. Хвилі минали ліниво, тревали невиносимо довго. На запити відповідав я як лиш можна коротко, виминаючо. Врешті встав і розплатився. По дорозі ставив я собі заєдно питаннє: чи пізнав він мене?

Сумнів і непевність остали нерішені до нині. З того часу лишилось мені одно: я ніколи дотепер не видав ніже сотика на ворожу газету".

Цікаво, що сказавби цей фризієрський челядник, колиб побачив нашого священика, як він ревно заходиться коло заснування читальні, де обожають відступників як Наумовича, плекають духа зрадництва, або колиб дізнався, що наш католицький священик передплачує ворожі св. Церкві часописи? І що сказавби цему челядникови наш священик на оправданнє власного злочину?

Та хоч як великі наші занедбання в цім згляді, хоч зло розпаношилось на добре, все таки в нас є доволі сили, щоб його успішно поборювати. Мимо всяких противних струй священик має нині таки найбільший вплив на вірних. Він найчастіше з ними стикається, до него відносяться вони з найбільшим довірєм. Якщо бодай десяту часть цього впливу використавби він сейчас у місяці доброї преси, в недовгім часі оглядавби чуда доброго посіву. А це сьогодні наше очередне завданнє, обовязок совісти, який випливає прямо з уряду душпастиря, необхідністю обставин занимаючи начальне місце.

Пора, найвисша пора закинути пусті балачки про таку чи сяку орєнтацію української католицької преси. Не буде з того хісна ні Церкві, ні народові. Крайна пора взятися поважно за діло пропаганди католицької преси, щоби запевнити йому якнайкрасший успіх на місцях. Праця не тяжка до переведення, вказівки подані в розпорядку Епп. Ординаряту а точніші пояснення в окремих летючках та в пресі.

Центральний комітет доброї преси подає такі акти місяця:

1) молитва о розвиток катол. преси;

2) проповідь згл. коротке слово про вагу й потребу доброї преси та книжки;

3) вивішеннє афіша на видному місці (біля церкви) й роздача летючок;

4) нарада з довіреними особами на тему, як належить перевести акцію;

5) продажа брошурки »Нове Апостольство« (ціна 20 сот.) коло церкви в неділі й свята місяця січня а в разі потреби також в лютім;

6) визначеннє колєкторів (2—4 осіб), які з олівцем в руці малиб збирати замовлення й гроші на передплату:

7) індивідуальна розмова на пресові теми в парох. канцелярії, захристії, читальні й т. п.;

8) виголошеннє відповідного реферату в читальні;

9) збірка грошей на фонд катол. преси. (Ширше про це гляди »Нова Зоря« ч. 100 за 27/XII. 1928 в статті п. з. »Великий обовязок«).

Акти ці можуть бути переведені всяко, залежно від місцевих обставин; може їх бути більше а також менше.

Найкрасше починати роботу від церковних брацтв. Є вони в кождій парохії та майже при кождій дочерній церкві й числять десятки а подекуди сотки членів. Члени брацтв це переважно люди грамотні й цікаві до книжки та газети. При нагоді брацької Служби Божої згл. місячних сходин зарекомендовати католицькі часописи й візвати, щоб кождий став передплатником бодай одної з них а відтак по скінченій відправі самому списати передплатників зібравши від кождого бодай частинку пренумерати. Без сумніву відгукнеться більшість коли не всі грамотні а відпадуть хиба виїмки. Надто вказане запренумеровати »Місіонаря«. »Правду«, »Нову Зорю«, »Бескид« та видання »Доброї Книжки« для брацької бібліотеки. Брацтво хиба має якісь фонди а коли ні, тоді зарядити збірку тацою на повисшу ціль в часі місячних, брацьких богослужень. Зовсім певно призбирається стільки, що можна буде заплатити часописи та купити кілька цінніших книжок до бібліотеки.

Чи душпастир як учитель релігії в школі не міг би дітям поручити „Нашого Приятеля“ а відтак роздати кілька примірників з тим, що гроші мають принести на найблизший раз. Певна річ що ні один розумний і добрий батько не відмовить дитині 25 сотиків раз у місяць, особливо коли побачить і прочитає сам хоч одно число. Многі дадуть радо

на таку ціль а неодин щиро подякує о. душпастиреви за те, що так гарно провадить дітвору. На висших степенях сільських і міських шкіл »Наш Приятель« повинен знайтися в руках кождої дитини. А яка молодь вирасталаб з такої дітвори? Не чулибми так часто нарікань на невдячних синів, зіпсовані доньки, бандитизм, розпусту й т. п.

Чи богато маєте передплатників „Нашого Приятеля" в школі, Всч. Отці? А прецінь у вас сотки шкільної молоді!

(Адреси католицьких часописів та видавництв гляди при кінці в огодошеннях). *П.*

ПРАКТИЧНА ЧАСТЬ.

I. За кого можна правити Службу Божу?

З правила може священик правити Службу Божу за всіх живих і мертвих вийнявши спеціяльні випадки про котрі низше. І так коли ходить о живих:

1) Не можна правити прилюдно Літургії за звичайного екскомунікованого, хиба аплікувати інтенцію приватно й то remoto scandalo; за екскомунікованого висшого степеня т. зв. vitandus навіть приватно не можна правити, хиба що інтенцією є його наверненнє. Тесаме відноситься до еретиків і схизматиків, які „pro foro externo« вважаються екскомунікованими. Державні богуслуження в краях, які мають акатолицьких володарів, правляться на інтенцію pro felice regimine.

Приватно аплікувати інтенцію, значить правити за когось з власного почину не будучи о це від нікого прошеним. Деякі автори допускають лагіднішу інтерпретацію, вважаючи аплікацію наміреня лиш тоді прилюдною, коли вона як така була публично розголошена передтим.

За живих нехристіян (жидів, турків і т. д.) можна правити Службу Вожу з тим однак застереженнєм, що не сміє відси вийти ніяке згіршеннє. Під цим оглядом як також у инших випадках католицька моральна трактує строгійше еретиків чим нехрещених. Замітне тут рішеннє Конґрег. Інквіз. з 12. червня 1865: „Utrum liceat sacerdotibus missam celebrare pro turcarum aliorumque infidelium

intentione, et ab iis eleemosynam pro missae applicatione accipere? Resp. Affirmative — dummodo non adsit scandalum ac nihil in missa specialiter addatur et quoad intentionem constet nihil mali aut erroris aut superstitionis in infidelibus eleemosynam offerentibus subesse.

2) Якщо ходить о померших:

Не можна прилюдно правити Служби Божої за усопших схизматиків, еретиків, апостатів і загалом за тих, котрі були позбавлені церковного похорону, хочби се були пануючі володарі. Чи приватно (у висше наведенім розумінні) можна за них правити, на це годі рішучо відповісти. Новий кодекс у канонї 1241 заборонює лише publica officia — виходилоби отже, що приватна аплікація за помершого акатолика є дозволена.

Правити за дітей, що померли без хрещення не має змислу, бо вони не ідуть до чистилища тай їх стан не може улягти ніякій зміні. Катехуменів се є тих, що приготовлялися до св. Хрещення але передтим померли, належить брати на рівні з хрещеними.

II. Обовязок священика правити Службу Божу у замовлений день.

Священик Павло принимає від партії Н. стипендію на читану Службу Божу за усопших членів родини давших і зобовязується відправити єї у назначений партією день. Невдовзі являється друга партія з проханнєм відправити Службу Божу за усопших в річницю смерти їх сина, яка сходилася якраз з днем, на котрий о. Павло вже мав інтенцію Не роздумуючи довго о. Павло принимає стипендію. Бачить се його товариш, о. Петро й звертає йому увагу, що так негодиться. О. Павло виправдується тим, що відправить обі Служби Божі в двох безпосередно по собі слідуючих днях, обі Служби є за усопших тай партії про це нічо знати не будуть.

Розвязка: О. Павло відправив дійсно обі Служби Божі, одну в назначений, другу в слідуючий день. Тимсамим сповнив зобовязаннє що до відправи, що його затягнув принимаючи стипендії. Однак поступок о. Павла в данім випадку є що найменше невідповідний, бо обі партії бажали собі Служби Божої у назначений день і були певні, що

так сталося. О. Павло повинен був справу обом партіям точно пояснити й спитати, чи погоджуються на його пропозицію, підчас коли він впровадив їх в блуд. Через те показав себе хитрим і нещирим а надто виявив одну велику й небезпечну хибу — захланність.

ОГОЛОШЕННЯ.

Католицькі часописи:

Місіонар. Місячник, орган Апостольства Молитви. Передплата річно 2 зол. Адреса: Місіонар — Жовква.

Наш Приятель. Місячник. Ілюстрований часопис для молодіжи. Передплата річно 2·50 зол. Адреса: Наш Приятель — Львів почт. скр. 108 (ул. Сикстуська 39а).

Нова Зоря. Два рази в тижні. Часопис для інтелігенції. Передплата 6 зол. квартально. Адреса: Львів — Кльоновича 8/II.

Правда. Часопис для народа. Що тижня. Передплата на пів року 5 зол. Адреса: Львів — Кльоновича 8/II.

Бескид. Виходить два рази на місяць. Передплата на ½ року 2·50 зол. Часопис для поборювання схизми й більшовизму по наших селах. Адреса як — „Правда“.

Поступ. Місячник для образованих людий. Передплата річно 10 зол. Адреса як — Нова Зоря.

Католицькі видавництва:

1) *Видавництво ОО. Василіян* — Жовква.
2) *Видавництво Марійського То-ва* — Львів почт. скр. 108.
3) *Видавництво „Добра Книжка“* — Львів почт. скр. 11.

ВІДОЗВА!

Остання конференція Священиків, членів П. Е. П. висказала бажаннє, щоби в другій части Епарх. Відомостий були поміщувані проповіди. Це можливе до здійснення, бо в нас є тотові проповіди, які можуть бути напечатані кождої хвилі. Одначе друга часть Епарх. Відом. надто скупа обємом, щоби змістити в ній ще одну-дві проповіди. На те требаби збільшити обєм Еп. Від. о якого пів аркуша друку а це є сполучене з коштами. Після приблизного розрахунку мавби кождий о. Настоятель парохії, не вчисляючи оплати за Епарх. Відомости, яку покриває з церковної скарбони, додати від себе з власних фондів 2 зол. річно на повисшу ціль. Тоді одержить кождий окремо додаток на 8. сторінок з проповідями кождого місяця, так що по році буде їх можна зложити разом в книжку й оправити.

В тій цїли зволять Всеч. Отці уповажнити від себе канцелярію Епп. Консисторії до відтягнення їм з дотації 2 зол. раз на рік. І це мусить заявити більшість бодай 500 священиків, бо инакше справа не оплатиться. Два золоті на рік це несповна 17. грошів на місяць, видаток мінімальний. Найкрасше буде, коли ОО. Декани заінтерпелюють в цій справі своїх священиків а відтак перешлють списи тих, що дали згоду, до канцелярії Епп. Консисторії. Поспіх вказаний!

Видавнича Секція П. Е. П.

ОПОВІСТКА.

Найблизша *Конференція членів П. Е. П.* відбудеться вівторок дня 19. лютого б. р. у великій салі Духовної Семинарії в Перемишлі. На порядку дня реферати:

1) о. Кат. Осип Лещук: Священик як душпастир дітей.

2) о. Кат. Юліян Шуплат: Перепони, що їх стрічає катехит у праці над дітворою,

та инші актуальні справи.

Проситься о численну участь.

Управа V-ої Секції.